

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Żywnienie w stanach chorobowych
Kod przedmiotu/ modułu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Katedra Dietetyki
Kierunek studiów	Dietetyka
Poziom kształcenia	II stopień
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I, II
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr n. o zdr. Edyta Łuszczki, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	W: dr n. o zdr. Edyta Łuszczki, prof. UR Ćw: mgr Agnieszka Dymek

* - zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
III	10	25	-	-	-	-	-	-	2
IV	10	25	-	-	-	-	-	-	1
Razem	20	50	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w przypadku wprowadzenia obostrzeń epidemiologicznych)

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**Wykłady:**

Semestr I – zaliczenie bez oceny; Semestr II – zaliczenie bez oceny, egzamin

Ćwiczenia:

Semestr I – zaliczenie z oceną; Semestr II – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowe informacje dotyczące żywienia w chorobach układu sercowo-naczyniowego, cukrzycy, chorobach przewodu pokarmowego, nerek.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Rozszerzenie i utrwalenie specjalistycznej teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu żywienia w różnych stanach chorobowych.
C ₂	Przygotowanie studenta do prawidłowego żywienia pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi wymagającymi specjalistycznej terapii żywieniowej.
C ₃	Usystematyzowanie i rozszerzenie wiedzy z zakresu żywienia w chorobach układu sercowo-naczyniowego, cukrzycy, chorób nerek i przewodu pokarmowego.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna wpływ następujących chorób na stan odżywienia: układu pokarmowego, oddechowego, krążenia, kostnowodnego, moczowego, nerwowego, chorób zakaźnych i chorób nowotworowych.	K_W05
EK_02	Posiada wiedzę niezbędną do zaplanowania, opracowania i wdrożenia planu żywienia indywidualnego i zbiorowego w oparciu o zasady żywienia w różnych stanach chorobowych.	K_W05
EK_03	Potrafi diagnozować wybrane zaburzenia i jednostki chorobowe oraz wskazywać ich wpływ na zmianę sposobu żywienia oraz stan odżywienia.	K_U02, K_U03
EK_04	Potrafi zaplanować jadłospis i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe w różnych stanach chorobowych, uwzględniając zróżnicowane potrzeby pacjentów wynikające z ich płci, wieku, wyznania i kultury.	K_U02, K_U03
EK_05	Wykazuje aktywność w zdobywaniu wiedzy dotyczącej żywienia w różnych stanach chorobowych oraz doskonaleniu umiejętności praktycznych.	K_Ko6

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<ul style="list-style-type: none">• Żywienie w niedokrwistościach i stanach niedoborów energetycznych i białkowych.• Profilaktyka chorób nowotworowych oraz postępowanie żywieniowe w chorobie nowotworowej.• Żywienie w chorobach układu moczowego.• Postępowanie żywieniowe u pacjentów z niewydolnością nerek.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<ul style="list-style-type: none">• Żywienie w chorobach miększu wątroby, pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych oraz w ostrym i przewlekłym zapaleniu trzustki.• Żywienie w chorobach jelit: nieswoiste choroby zapalne jelit, zespół jelita drażliwego, zespół rozrostu bakteryjnego jelita cienkiego.• Żywienie w dnacie moczanowej, osteoporozie oraz reumatoidalnym zapaleniu stawów.• Żywienie w chorobach tarczycy: choroba Hashimoto, niedoczynność i nadczynność tarczycy.• Planowanie żywienia dla pacjentów z niewydolnością nerek i dializowanych.• Żywienie w zespołach policystycznych jajników i endometriozie.• Żywienie w otyłości i po zabiegu bariatrycznym. Problem otyłości i nadwagi w Polsce oraz na świecie.• Żywienie w cukrzycy. Planowanie jadłospisów z zastosowaniem wymienników węglowodanowych, białkowych, tłuszczowych oraz z uwzględnieniem stosowanej insulinoterapii.• Żywienie w zaburzeniach lipidowych.• Żywienie w chorobach układu sercowo-naczyniowego: nadciśnienie tętnicze, miażdżyca, choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną wraz z wykonywaniem przez studentów odpowiednich zadań teoretycznych; dyskusja;

Ćwiczenia: praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), prezentacja multimedialna, opisy przypadków, ćwiczenia praktyczne (liczenie i układanie jadłospisów);

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin pisemny	W
EK_02	Egzamin pisemny	W
EK_03	Kolokwium	Ćw.
EK_04	Projekt, zadanie do wykonania	Ćw.
EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć, samoocena	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uczestnictwo studenta w zajęciach dydaktycznych oraz uzyskanie z nich zaliczenia oraz pozytywnej oceny z egzaminu.

Kryteria oceniania:

Wykład:

Zaliczenie wykładu:

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Aktywne uczestnictwo w wykładach w trakcie dyskusji. Udział w wykładach jest obowiązkowy.

Zal – student opracował wyczerpująco zadany temat, potrafi wyciągać wnioski z badań naukowych i własnych obserwacji i jest gotów go korzystania z obiektywnych źródeł informacji.

Nzal - student nie opracował wyczerpująco danego tematu, nie potrafi wyciągać wniosków z badań naukowych i własnych obserwacji i nie wykazuje gotowości do korzystania z obiektywnych źródeł informacji.

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie wykładów i ćwiczeń w semestrze I i II.

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów.

Egzamin teoretyczny pisemny składający się z pytań testowych obejmujących tematykę wykładów z semestru I i II.

Egzamin pisemny z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.

Egzamin poprawkowy ma formę pisemną.

Dwa terminy egzaminu (zgodnie z regulaminem studiów UR rozdział 8, §29). W przypadku nieobecności na pierwszym terminie student nie otrzymuje zaliczenia (rozdział 9, §33). Nieobecność usprawiedliwiona zgodnie z regulaminem studiów UR (rozdział 8, §26).

Egzamin poprawkowy w celu poprawienia oceny pozytywnej jest niedopuszczalne (Regulamin studiów UR rozdział 8, §29)

Ćwiczenia:

1. uczestnictwo i aktywność studenta w czasie zajęć,
2. ocena przygotowania do zajęć,
3. dyskusja w czasie zajęć,
4. sprawdzanie wiedzy w czasie zajęć,
5. analiza literatury fachowej
6. przygotowanie jadłospisu
7. zaliczenie pisemne (kolokwium)

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena umiejętności:

Kolokwium pisemne końcowe (semestr I i II)

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	70 godz. (I semestr: 10 godz. W., 25 godz. Ćw.; II semestr: 10 godz. W., 25 godz. Ćw.)
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5 godz.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu al.)	15 godz.
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

8. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grzymisławski M., Moszak M. Żywnienie człowieka zdrowego i chorego, tom 2. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022. Lange E., Włodarek D. Współczesna dietoterapia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. Ostrowska L. Dietetyka. Kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. Treść wykładów prezentujących aktualizowaną, opartą o wyniki badań i obserwacji naukowych opublikowanych w ostatnich latach i miesiącach w literaturze fachowej medycznej i dietetycznej.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Interna Szczeklika 2024 / [zespół redakcyjny, redaktor prowadzący Piotr Gajewski et al.; autorzy Zuzanna Aleksander et al.]. – 10. Wyd. – Kraków: Medycyna Praktyczna, cop. 2024. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E. Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. Jankowski P., Czaplą M. Żywnienie w chorobach serca. Wyd. Lekarskie PZWL. Warszawa 2022. Małgorzewicz S. Żywnienie kliniczne. Praktyczne zagadnienia. Tom I-II. Wyd. Czelej. Lublin 2020. Szawłowski A., Gromadzka-Ostrowska J., Paluszkiewicz P., Maciej Słodowski., et al. Żywnienie w chorobach nowotworowych. Wyd. Lekarskie PZWL. Warszawa 2020.

6. Bednarczuk T. Podstawy endokrynologii, Item Publishing, Warszawa 2017.
7. Stróżyk A. Dieta low-FODMAP. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
8. Szpunar-Radkowska H. Żywnienie, diagnostyka i leczenie w SIBO. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
9. Obrzut M., Słoma-Krześlak M. Żywnienie, leczenie i suplementacja w insulinooporności. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
10. Ciborowska H., Rudnicka A. Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
11. Jeznach-Steinhagen A. Żywnienie osób z cukrzycą i chorobami towarzyszącymi. Red. Naukowa Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
12. Ostrowska L., Bogdański P., Mamcarz A. Otyłość i jej powikłania. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2021.
13. Grzymisławski M. Dietetyka kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
14. Edukacja antydykskryminacyjna pod redakcją Mai Branki i Dominiki Cieślakowskiej. Towarzystwo Edukacji Antydykskryminacyjnej. Wydanie II. Wydawnictwo Villa Decius. Warszawa-Kraków 2023.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej